

robe; homologacija sp. automobila, motocikala, trkaćih čamaca i dr.

Atlas, najveće gorje sjeverozap. i sjev. Afrike. Najviši vrh (Toubkal, 4165 m) nekoliko su puta osvojili jugosl. planinari. Riječki planinari organizirali su 1978 masovni uspon na taj vrh sa 115 planinara.

atlet (grč.) 1 izvorno: borac (rvač) i sudionik Antičkih igara; 2 tip dobro razvijena muškarca, sportaša; 3 pobjednik na natjecanju u atletskoj gimnastici (kulturizmu).

Atletičar (bacač diska), skulptura pred Stadionom NK Dinamo, u Zagrebu. Djelo akademskog kipara V. Radauša (1906–75), izrađeno 1957.

atletika, sp. grana koja obuhvaća određene tjele. aktivnosti, nastale iz prirodnih oblika kretanja: hodanja, trčanja, skokova, bacanja i njihovih kombinacija u obliku višeborja. Atletske discipline mogu se u prirodnoj formi izvoditi svuda, na svakom slobodnom prostoru ili na posebno uređenim borilištima i u dvoranama. A. je gl. dio programa OI, zatim osnova programa tjele. odgoja u školama i vrlo korisno rekreacijsko sredstvo za održavanje čovjekovih fiz. i psih. funkcija, osobito za razvoj osnovnih čovjekovih motoričkih sposobnosti. Natjecateljske discipline za muškarce: [a] trčanja — olimp. discipline: 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 5000 m, 10 000 m, maraton (42 195 m); neolimp. discipline: 1000 m, 2000 m, 3000 m, 20 000 m, 25 000 m, 30 000 m i trčanje na 1 sat. U zemljama engl. jezičnog područja trči se na: 100 yd (91,44 m), 220 yd (201,17 m), 440 yd ili 1/4 milje (402,34 m), 880 yd ili 1/2 milje (804,65 m), 1 milju (1609,30 m), 2 milje (3218,60 m), 3 milje (4827,90 m), 6 milja (9655,80 m), 10 milja (16 093 m) i 15 milja (24 139,50 m); [b] trčanje preko prepona — olimp. discipline: 110 m i 400 m preko prepona te 3000 m preko zapreka; neolimp. discipline: 200 m, 120 yd (109,78 m), 220 yd (201,17 m) i 440 yd (402,34 m); [c] skokovi: s. uvis, s. motkom, s. udalj i troskok; [d] bacanja — olimp. discipline: b. kugle, b. diska, b. koplja i b. kladiva; neolimp. discipline: b. kamena, b. lopte s omčom, b. punjene loptice i b. kugle s drškom; [e] hodanje — olimp. discipline: 20 km i 50 km; neolimp. discipline: 30 km, 20 milja (32 186 m) i 30 milja (48 279 m); nisu više u službenim programima natjecanja: 3000 m, 5000 m, 10 000 m (u programu OI 1948 i 1952), 15 000 m, 25 km, 35 km i hodanje na 1 sat; [f] višeborji — olimp. disciplina: desetboj — 1. dan: 100 m, skok udalj,

bacanje kugle, skok uvis i 400 m; 2. dan: 110 m preko prepona, bacanje diska, skok motkom, bacanje koplja i 1500 m; neolimp. disciplina: petboj: skok udalj, bacanje koplja, 200 m, bacanje diska i 1500 m; [g] štafeto trčanje — olimp. discipline: 4 × 100 m, 4 × 400 m; neolimp. disciplina: olimp. štafeta 200 m, 200 m, 400 m, 800 m (na programu OI 1908), 4 × 200 m, 4 × 800 m, 4 × 1500 m, 4 × 110 yd, 4 × 220 yd, 4 × 880 yd, 4 × 1 milja, 10 × 100 m, 3 × 1000 m, šved. štafeta (400 m, 300 m, 200 m, 100 m) i balkanska štafeta (800 m, 400 m, 200 m, 100 m). Natjecateljske discipline za žene: [a] trčanja — olimp. discipline: 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m; neolimp. discipline: 60 m, 1000 m, 3000 m, 100 yd, 220 yd, 440 yd, 880 yd i 1 milja; [b] trčanje preko prepona — olimp. disciplina: 100 m (do 1968 — 80 m); neolimp. discipline: 200 m i 400 m; [c] skokovi: s. uvis i s. udalj; [d] bacanja — olimp. discipline: b. kugle, b. diska i b. koplja; neolimp. disciplina: b. punjene loptice; [e] višeborji — olimp. disciplina: sedmerboj — 1. dan: 100 m preko prepona, bacanje kugle, skok uvis i 200 m; 2. dan: skok udalj, bacanje koplja i 800 m. Neolimp. discipline: troboj: 100 m, skok udalj i bacanje kugle ili punjene loptice; šestboj: 100 m, bacanje diska, skok uvis, 100 m preko prepona, bacanje kugle i skok udalj; [f] štafeto trčanje — olimp. discipline: 4 × 100 m i 4 × 400 m; neolimp. discipline: 4 × 200 m, 3 × 800 m, 4 × 100 yd i 3 × 880 yd. U programu PE za muškarce sve su olimp. discipline — ukupno 24 discipline. U ženah su također sve olimp. discipline i 3000 m. Brigu o razvoju a. u svijetu vodi IAAF, u Evropi EAA, a u nas Atletski savez Jugoslavije.

Atletika, mjesečni atletski časopis, izlazio u Zagrebu 1939 (br. 1–5); urednik: Milan Kovačević; izdavač: Jugoslavenski atletski savez.

atletska gimnastika (kulturizam), sp. grana koja obuhvaća razvoj i povećanje volumena i snage mišića cijelog tijela te natjecanja u disciplinama snage i za izbor atleta. Suci posebno ocjenjuju harmoničnu građu tijela i posebno sposobnost poziranja. Od 1976 atleti se natječu u 3 težinske kategorije: do 80 kg, od 80 do 90 kg i više od 90 kg, dok su prijašnja natjecanja obuhvaćala 3 visinske kategorije: nisku (do 165 cm), srednju (od 165 do 172 cm) i visoku (više od 172 cm). Prvi dio natjecanja predstavlja predsudjenje, koje se odvija bez prisustva publike. Nakon toga se organizira nastup pred gledaocima

u poziranju. Poslije nastupa jedne težinske kategorije, proglašava se pobjednik. Tri pobjednika iz svake težinske kategorije stječu pravo nastupa za redoslijed u apsolutnoj kategorizaciji. Natjecatelji a. g. moraju se podvrgnuti dugotrajnom treningu i specifičnom načinu ishrane u svrhu oblikovanja tijela. U treningu a. g. upotrebljavaju se mnogobrojne spravice i rekviziti. Prvo natjecanje u a. g. održano je 1939 u SAD. O razvoju a. g. u svijetu brine se IFBB, WABBA i NABBA, a u našoj zemlji Savez za atletsku gimnastiku Jugoslavije. Prvo PJ organizirano je 1968 u Beogradu u organizaciji Komisije za atletsku gimnastiku.

atletska skakališta, površine za skokove udalj, uvis, troskok i motkom. Sastoje se od zaletišta, doskočišta i doskočišta. Zaletišta je zrnato (od šljake), u novije vrijeme od umjetnih masa, za skok udalj i troskok šir. 1,22 m, za skok motkom 2 m, a za skok uvis u obliku polukruga, promjera najmanje 15 m. Minimalna duž. zaletišta za skok udalj, troskok i motkom je 40 m. Na zaletištu skoka udalj ugrađena je u tlo odrazna daska; njezina udaljenost do zadnjeg kraja jame za doskok mora biti najmanje 10 m. Za troskok odrazna daska je ugrađena u tlo najmanje 13 m od jame za troskok. Skakališta za skok uvis i motkom sastoje se od dva stalka koja drže letvicu preko koje se skače. Na kraju zaletišta za skok motkom ukopana je drvena kutija za ubađanje motke. Doskočišta za skok udalj i troskok sastoje se od jame napunjene pijeskom (9 m × 2,75 m) koja mora biti izravnana sa zaletištem. Doskočišta za skokove uvis (5 m × 4 m) i motkom (5 m × 5 m) sastoje se od jastuka napunjenih spužvastom masom, debljine 60–100 cm.

atletska staza, ravno ili eliptično borilište za trčanje; gornji sloj je od trave, šljake ili umjetnog materijala (tartin i sl.). Ravne staze, 130–250 m, grade se kao zasebni sp. objekti, a one od 130 m u sastavu eliptičnih staza, koje su duž. 333,33 m, najčešće 400 m, rjeđe 500 m, a šir. im je 7,32–9,76 m. A. s. obrubljena je s unutrašnje i vanjske strane pločama od betona, drva ili nekoga drugog pogodnog materijala (dimenzije 0,5 – 1 m × 0,35 m × 0,05 m); ploče su ukopane

ATLETSKA GIMNASTIKA poziranje

ATLETSKA STAZA

